

BUĎTE AMERIKÁNI!

NENÍ země, která vykonala tolik pro lidstvo, volnost, svobodu a práva, jako Spojené Státy Americké a tudíž je nutno mít plnou znalost zvyků, ideálů, institucí země této, nad níž vlaje emblemem hvězd a pruhů a necht' věčně vlaje na zemi volnosti a nad domovem chrabrých hrdinů!

První věcí, kterou by měl každý přistěhovalec, když vkročí na půdu Spojených Států, učiniti, jest, projevití svoji ochotu státi se občanem a vyzvednouti sobě první občanský list a počítati se učiti anglickému jazyku, úřední to řeči amerického národa o více jak 100,000,000 duší.

Za druhé, snažte se zvěděti vše o Americe, o její objevení, její zákonech, zvycích a ideálech. Rozhodněte se ihned trvale se zde usídliti. Kupte sobě domov a ponechte zde veškeré své úspory.

Za třetí, použijte svých vědomostí a výhod kraje ke kultuře a povznešení Ameriky, tak aby ty nejlepší věci z domoviny byly vetkány do amerického společenského, občanského a ekonomického života.

Za čtvrté, čtěte všechny zákony, jež jsou vytvořeny lidem pro lid — v zájmu všech.

Za páté, staňte se plnými občany bez prodlení, jak vám toho zákony dovolí.

Za šesté, neopomeňte své občanské povinnosti plniti. Nenechte svoji rodinu, svůj domov, svoji ulici, svoji osadu na pospas osudu, neb někomu jinému v opatrování. Vy máte hlas ve vládě; a je takovou, jakou vy a jiní občan ji učiníte. Vykonejte svoji povinnost a přihlídněte k tomu, by i jiní tak činili.

Za sedmé, dejte své manželce a dětem příležitost seznámiti se s Amerikou, její řečí, jejími ideály tak, aby i ony byly žádoucími občany a následovaly ty ideály společenského porozumění, které jsou základem a ohradou pro velkou demokracii.

Za osmé, konejte své povinnosti v této válce společně s americkým svým přítelem a sousedem. Vstupte do služeb naší vlády dle schopnosti a potřeby ať na frontě nebo doma, tak aby byla zajištěna světová demokracie a náš americký křb.

Za deváté, mějte vždy na paměti, že prapor náš je to, co vy a my z něj učiníme. Necht' hvězdy a pruhy jsou vzácným snem vašim a snahou vaší práce.

My doporučujeme amerikanisační směr listu tohoto, jakož i jeho povšechnou snahu v zájmu dobra a vlastenečtví a společné práce a snahy nás všech v zájmu lidství a demokracie. My chceme býti přítelem každého přistěhovalce a pomoci mu všemožně bude naší snahou. A mějte na paměti, že Amerika je pro lidstvo, svobodu a práva národů, jakož pro jejich sebeurčení.

Vaše společnost elektrické služby,

NEBRASKA POWER COMPANY

J. B. Zimman, ředitel prodeje.

A opravdu, od těch chvílí přestalo se město o Buddhu zajímat a starat. Za to staral se tím úsilovněji o něho švec Liška. Do jeho mozku zahryzla se hladově myšlenka, že Pilát jen předstírá klid a spokojenost, a že je vlastně v hlubinách své duše rozerván a nešťasten.

"A to já zavini! Já sám, že poslal jsem ho na cesty," nařikal často o sebe švec, "jest proto mojí povinností, chybu tu napravit. A napravit lze jí jen tehdy, když ho ožením!"

Než uznával při tom, že oženit muže, který se ženám úmyslně vyhýbá, jest věcí nesnadnou a těžkou. Ale věřil, že se celá ta otázka přece jen rozluští a tu brzy. Neměl ovšem ani tušení, kdo a co jí rozluští, spoléhal toliko na náhodu a sny. Chodil denně do poli a usílal na mezích; v přírodě prý nejspíše dostaví se člověk pravé vnuknutí. A ve snách skutečně zasnuoval Piláta s krásnými ženami velmi hladce a prostě; ba dostával za to i značné sumy peněz, z nichž budoval chudobince a útulny pro ubohé řemeslníky.

Překazil by svoje plány, umáchal by je v zárodku," uvažoval a jistě že správně.

Posléze ho napadlo, aby napřed v městě vyhledal ženu, která by se pro Piláta hodila.

"Nesmí to být jen tak ledajaká — a sám se styděl za to, že myšlenka tato přišla mu na mysli teprve teď, ačkoliv byla přece tak závažná, ano rozhodující. "Která žena by to však byla?" tážal se sama sebe a napjal paměť, při čemž oči upěl zpytavě na stěvie, jež právě spravoval a svíral mezi koleny.

"Tato!" vyrazil najednou hlas a pozvedl stěvieček do výše.

Stěviec onen patřil vdově, statkářce Melické.

Dvorcec její, čistý a bílý, s bí-

dicovými střechemi, stál na druhém konci města blíž nedorostlého, zkaženého lesa.

Liška vypravil se k ní ještě týž večer. Krácel pružně, mrštně, tiskna v pravici uzlík se správnou obuví. Vdova seděla té chvíli před domem na lávce, stíněně štavnatými vějíři mladých kaštanů a četla noviny.

Když švec došel až k ní, vzpřimila nedbale hlavu, a jedva patrný úsměv nadzdvihl vrchní její ret.

"Už jste hotov?" tážala se poněkud ostře a ukázala dvě řady světlých, zdravých zubů.

"Ano, prosím!" odvětil s úklonou Liška a rozbaloval uzlík.

"Nemělo tak na spěch!" poznamenala již laskavě, a výraz její tváře prozrazoval cosi jemného a příjemně shovívavého. Vzala z Liškovy ruky stěvie, prohlédla je znalecky a šedivýma, poněkud do modra zbarvenými očima dala na jeho plnou svou spokojenost.

"A co dělá váš Buddha?" zasmála se najednou, jakoby si vzpomněla na zábavnou anekdotu.

"Přemítá!" pravil přesvědčivě švec a přelétl zrskem rychle její postavu, jež zdála se mu překypovatí nadbytkem řešosí, což těžko dalo se vyjádřiti slovy. Byla to bohatost černých vlasů, na spánkách málo prošeďivělých, byla to záře jejích pohledů i upřímnost čilého smáchu, jenž zaplavoval jí celou obličej, a k tomu i bystrost pohybů a nevtíravá okrouhlost forem jejího těla — to vše jaksi dohromady, v čem švec spařoval o něu nadbytek, který jej tolik překvapoval a omamoval.

"Ano, ta to jest!" pomyslíl si v té chvíli a bezděčně se opět uklonil.

"Tedy přemítá —" opakovala zatím veselé statkářka a povstala z lavičky. "Škoda tak mužného člověka, že nemá tuto všechno v pořádku!" připomenula za okamžik a zatřepetala prsty na čele.

"Že nemá v pořádku, a kdo to řekl?" ozval se výbojně švec, a tvář jeho zžárila. "Samé pohledy!"

Melická vybuchla v hlasitý smích, vidouc Lišku tak naježeného.

"Ale mistře —" řehnila se, "vždyť sám jste o něm roznesl, že vzdává Buddhu. A pak — jak on žije —!"

"Dobře žije, jinak než zdejší šosaie a odtud ten vztek —" ohražoval se Liška, "měla byste s ním sama promluvit a se přesvědčívati."

"Eh, co —!" odmítala vyhlídnutí a pohodila rukou.

"A zrovna vy, milostpaní, zrovna vy byste se měla přesvědčívati, vpadl jí do řeči ohnivě, jakoby se bál, aby neodbočila na jiný předmet, "vy jste dáma vzdělaná a moudrá, s ním byste se dobře bavila. Víť on mnoho a mnoho viděl ve světě —"

"A každému se vyhýbá! Mournous!" přerušila ho a učinila pohyb, jakoby si už nepřála, aby o Pilátovi dále vyprávěl. Ale v tom cosi se jí rozžehlo v očích, a ona změněným hlasem, v němž ozývala se zřejmá zvědavost, náhle opáčila: "A máte pravdu, mohla bych s ním přece promluvit. Byla by to aspoň zábava —"

"Tak přijďte k nám —" chytily ji lačně švec za slovo.

"Já?" divila se vdova. "Co by si o mně pomyslíl?"

"Nic se nedoví! Zastavíte se u nás jako namátkou, třeba k vůli novým botkám nebo tak nějak —" radil jí a domlouval.

"A jste vy pofoučhlík," bránila se ještě, ale způsobem už takovým, jako když se přitakuje, "inu, uhlídám!"

Asi za týden přišla. Byla oděna v tmavomodrý šat, upjatý až ke krku, a na hlavě měla jednoduchý klobouk s bílou stuhou. Vypadala svěže a prostě a mluvila s onou nenásilnou roztomilostí a přirozeností, jež vyspělým ženám tolik sluší.

Švec, všecek rozradostněn, vedl ji hned na zahradu a schválně křičel, aby ho bylo co nejdál slyšeti: "Tady je tedy náš sad, milostpaní, o němž jsem vám povídal!" — Při tom však dával jí znamení očima, že Pilát je na blízku a že se třeba tak tvářiti, jakoby ho našli zde jen pouhou náhodou.

Kráčeli po uklapané trávě až do nejzazšího kouta podlouhlé zahrady,

kde na plazivých větvích rozsochaté hrůsně seděl Buddha.

Když je zahlédl, seskočil, uklonil se a chtěl jim uklonout.

"Milostpaní Melická —" hlásil mu však už Liška a slovy těmi ho zastavil.

"My se dávno známe, že ano!" pravila živě, podávajíc mu ruku, a bystrým ženským pohledem zavádila o jeho hrubý kaftan.

Pilát stiskl její prsty a pevně odpověděl: "Ano, staří známí!"

"Tančovali jsme spolu, oči, vy jste býval zábavný, znamenitý společník!" pokračovala nenuceně a s úsměvem.

On však nepřál si putně pokračovati v hovoru takým tónem a stlumeně zabušel: "Ani se už nepamatuji."

"Totíž nechejte se upamatovat," řekla již vážně a odmůčila se. Najednou však nadnesla krásná ramena a vznícené se tážala: "Prosím vás, příteli, co se vlastně s vámi stalo? Vždyť vy jste docela jiný člověk, než jste býval!"

"Jsem," souhlasil a nepatrně se pousmál.

"Proč se na příklad vyhýbáte ženám, jež jste dřív tak miloval? Aspoň to mi povězte!" naléhala na něj útočně a pohlédla mu odhodlaně do hlubokých, záduměných očí.

"Proč?" opětoval po ní váhavě, jakoby se rozpokoval, má-li odpovědět nebo ne.

"Ano, proč, proč? Kdo vás k tomu přiměl?" zdůrazňovala svůj dotaz, při čemž švec živě pokyvoval hlavou.

"Pojdte tedy, povím vám to —" pronesl Buddha polohlasno a pokynem ruky zval ji ku procházce zahradou. Švec viděl, že by darmo překážel a nepozorovaně zmizel zatím do chalupy.

"Milá paní," začal po chvíli Pilát, upíraje oči na opálenou svou pravici, "obrat můj stal se velmi jednoduché. Jel jsem na lodě s obchodníkem a jeho ženou, vrátil se z Německa do Indie, kde měli veliký závod. Žena byla hezká, já starý záletník — dovítáte se tedy — že jsem jí strojíl úklady. Čhtěl jsem osobu tu svév — a přemlouval ji proto k hříchu. A tu mi řekla: "Ano, poddám se vám, ale pod"

jednou podmínkou!" — "A ta jest!" ptal jsem se dychtivě já.

"Strávíte půl roku mezi indickými kněžnými, kam vás sama doporučí. Až se vrátíte — jsem vaše!"

"A vy jste na podmínku tu ovšem přistoupil!" přerušila ho statkářka, kráčeje volně po jeho boku.

"Uhodla jste," potvrzoval. "Myslím jsem si, proč bys nešel mezi indické kněze, o nichž se tolik podivuhodného píše? Ourzálí tě to u nich, opustíš je, ne-li tak vydržíš tam půl roku, a čeká tě za to sladká odměna. Nu a já tedy šel."

"A za půl roku?" tážala se ona.

"Za půl roku nestalo se nic, zůstal jsem mezi nimi plných sedm let — ano, paní, sedm let —"

"A vrátili jste se pak k oné dámě?"

"Ne, o té jsem vůbec už ani slova neslyšel. A nechtěl slyšet. V Indii jsem poznal, že jest něco ještě vyššího a vznešenějšího než žena a její milování —" pravil skoro nadšeně.

"A co to jest?" vyzviďala statkářka.

"Mír, urovnanost duše, sebezdokonalení."

Melická zklamaně upřela k němu zrak, jakoby chtěla namítnuti: "Toť jsou samé fráze."

"Soundila jsem —" prohodila za okamžik, "že řeknete: práce —"

"Práce? Toť jen prostředek k uklidnění duše. Pracuji také — ale jen vnitřně. Či mám honit se za nějakým zaměstnáním, z něhož jsou jiní živi a ubírat jim takto chleba? Nebo snad mám dávat do nejistých podniků své peníze, které chci jednou odkázat chudým? Ne, milá paní. Přemítám jen a tím také pracuji —"

"Jste podivín!" prohodila polozamračně, polopradivě, ale tak, aby slovy svým ubrala přitahané ostrosti. "A vy že skutečně jste zanevřel na všechny ženy?" vydechla náhle s překypující silou, při čemž z očí vyšlehl jí plamen a kol úst vystoupil rys jakési dravosti.

Pohlédl na ni s úžasem a, vida rozvášněný její obličej, zachvěl se mimoděně jako vězeň, jemuž ná-

hle po dlouhé době vletl do tmy oslnivý paprsek. Ucítil drásavé teplo ve všech údech, a hrdlo jakoby mu kostnatá ruka stáhla. Těžce oddychl.

Ona to zpozorovala a vítězoslavně se usmála.

"Příteli!" mluvila úlisně a jentně, "o tom si ještě porozprávíme. Příjdu sem zase —" A tiskla mu obě ruce.

"Ano, přijďte —" přitakoval, ale sotva slyšitelně a jako v mrákotách.

Když odešla, padl na trávu a obličej zastřel si dlaněma. Ležel nehybně až do pozdního večera.

Pak se zvedl a vyhledal v chalupě švece.

"Mistře, co myslíte, přijde sem ona paní zase, nebo jen tak zertovala?"

"Ale přijde!" ubezpečoval ho Liška a radoval se v duchu nad jeho nedočkavostí.

Pilát se obrátil a krácel klidně zpět na zahradu, jež v měsíčním stříbře vyhlížela jako čerstvě posněžená.

Od té doby neviděl Buddhu v městěčku už nikdo. Zmizel —

Pokročila. Teta (vkročivši do pokoje, kde mladý učitel hudby líbá její neteř): "Tomuhle se říká vnučování!"

Neteř: "O, nikoliv, tetičko, to my už dávno umíme!"

Přítelkyně. Mina (na dostaveníčku): "Je ten Alfred zlomyslný; čekám tu už tři hodiny a přece teprve veera mně přišel, že by šel pro mne až na konec světa."

Přítelkyně: "Snad se už vydal na cestu."

Kdo ho koupí. Kloboučník. "Podívejte, tenhle panama stojí \$25 a to je za babku."

Kupující otáčí klobouk dlouhou chvíli v ruce a prohlíží jej ze všech stran, a pak se zeptá: "A kde jsou ty díry, prosím vás?"

Kloboučník: "Jaké díry, panama přec žádné díry nemá."

Kupec: "Well, ten klobouk by měl mít díry, aby jimi mohl prostrčit své rohy ten vlk, který by zaň dal \$25."